

PACHET DE ACTIVITĂȚI

**Propaganda contemporană - filosofie -
Discriminare
Tehnicile propagandei**

Propaganda - definiție și tehnici de comunicare

1. Public țintă:

- Elevi din clasa a IX-a, la disciplina *Logică, argumentarea și comunicare*, unitatea de învățare „Persuasiune și manipulare”
- Elevi din clasa a X-a, la disciplina *Educație antreprenorială*, capitolul „Etica în afaceri”
- Elevi din clasa a XI-a, la disciplina *Sociologie*, unitatea sau „Ordine și control social”

2. Timp:

- 2-3 ore aproximativ

3. Obiective de învățare:

Elevii vor putea să:

- definească propaganda, în funcție de cultura, perioada și contextul în care este produsă
- identifice emoțiile prin care propaganda activează emoții puternice, simplifică idei și informații, răspunde la nevoile și valorile publicului și atacă oponentii
- identifice modurile prin care propaganda are un impact fie pozitiv, fie negativ asupra indivizilor și societății

4. Descrierea activităților:

În acest pachet de activități ai ocazia să explorezi împreună cu elevii tăi subiectul propagandei prin dialog, interpretare și analiză. Scopul activităților care au în centrul atenției propaganda ca formă de comunicare și persuasiune este dezvoltarea gândirii critice față de mesajele folosite pentru a convinge sau manipula opinia publică.

- La început, pentru lecția de Argumentare de la Logică, elevii vor căuta mesaje online ca să identifice diverse tipuri de argumente.
- În pașii următori, împreună cu elevii tăi veți defini propaganda ca formă de persuasiune și veți afla care sunt tehnicile de comunicare ale propagandei, urmândca la finalul activităților să alegeți un mesaj de propagandă de orice tip (publicitar, film, știre, declarație de presă, vlog etc.) și elevii tăi să argumenteze de ce este sau nu este propagandă.
- Majoritatea activităților din acest pachet au fost publicate inițial în planuri de lecție disponibile pe platforma interactivă mindovermedia.eu/ro, pe care te încurajăm să o folosești când vei lucra cu elevii. Platforma în limba română a fost dezvoltată de Media Education Lab al Universității din Rhode Island în parteneriat cu asociația Mediawise Society din România.

5. Desfășurarea activităților

1. Alege câteva mesaje publicate pe Facebook care conțin diverse forme de argumentare. Pe cât posibil, caută mesaje care se potrivesc intereselor elevilor tăi.⁵
2. După introducerea în lecție în care elevii au primit principalele informații, împarte elevii în grupuri de lucru, distribuie mesajele și roagă-i să identifice în grup teza și argumentul/argumentele folosite. Fiecare raportor de grup va explica alegerea făcută de grupul său.
3. Tipărește, arată pe ecran sau citește cu voce tare definițiile propagandei pe care le poți găsi pe site-ul MindOverMedia la secțiunea *Informează-te*.
4. Participanții lucrează în perechi. Evaluează definițiile și discută: ce elemente din definiție îți plac mai mult? Apoi aceștia vor împărtăși ideile cu restul grupului.
5. Observă cum definițiile provin din perioade și culturi diferite. Discută: De ce se schimbă definițiile propagandei în funcție de perioadă?
6. Analizați următoarea definiție a propagandei:
  - a. Propaganda apare într-o varietate de forme
  - b. Propaganda este strategică și intenționată
  - c. Propaganda încearcă să influențeze atitudini, opinii și comportamente
  - d. Propaganda poate fi benefică sau nocivă
  - e. Propaganda poate folosi adevăruri, jumătăți de adevăr sau minciuni
  - f. Pentru a fi eficientă, propaganda folosește valorile, fricile, speranțele și visurile noastre cele mai puternice
7. Creează o definiție personalizată a propagandei folosindu-te de elemente din definițiile disponibile pentru a-ți exprima propria înțelegere a conceptului și a relevanței lui în secolul 21.

De reținut: Propaganda are varii definiții, însă a fost întotdeauna o parte importantă a societății și continuă să aibă relevanță și astăzi, în societatea contemporană.
8. Alege un mesaj de propagandă de orice tip (publicitar, film, știre, declarație de presă, vlog etc.) și apoi roagă-i pe elevi să argumenteze de ce este sau nu este propagandă.

Evaluând răspunsurile la acest exercițiu vei putea evalua abilitățile de argumentare ale elevilor tăi. Poți folosi chiar materialul video *MICHAEL* din exercițiul anterior.

Acest mesaj
este / NU este propagandă pentru că

.....

.....

.....

⁵ Exerciții care se bazează pe analiza unor mesaje Facebook poți găsi și în pachetul de activități 13. Vezi mai ales fișele 13a și 13b.

Analiza propagandei. Recunoașterea tehnicilor

1. Propaganda se poate diferenția de alte forme și genuri ale comunicării prin câteva proprietăți distinctive. Pe site-ul Mind Over Media, deschideți pagina „Tehnici de propagandă”. Analizați împreună cele patru tehnici de propagandă:

- a) activarea unor emoții puternice
- b) folosirea nevoilor și valorilor publicului
- c) simplificarea informației și ideilor
- d) atacarea oponentilor

2. Selectați apoi un exemplu de propagandă contemporană din galeria Mind Over Media și urmăriți-l împreună. Participanții identifică, în perechi, modul în care exemplul folosește una sau mai multe dintre cele patru tehnici de propagandă. După discuțiile în perechi, participanții împărtășesc ideile lor cu întregul grup.

3. Discutați: Care dintre cele patru tehnici poate fi cea mai puternică? Și care poate fi cea mai periculoasă? De ce? Invită participanții să folosească dovezi din surse credibile și raționamente logice pentru a-și susține ideile.

4. De reținut: Propaganda activează emoții puternice, folosește nevoile publicului, simplifică informația și ideile și atacă oponentii. Aceste patru tehnici pot fi folosite pentru a evita și ocoli activarea gândirii critice, necesară pentru analiza acestor forme puternice de persuasiune. De aceea, recunoașterea tehnicilor de propagandă este un prim pas important pentru dezvoltarea gândirii critice cu privire la mesajele din mass-media.

